

[Αρχική Σελίδα](#) > ... > [Προσφυγή Στη Δικαιοσύνη](#) > [Πού Και Πώς](#) > [Έξοδα](#) > Bulgaria

Έξοδα

Περιεχόμενο που
παρέχεται από
Βουλγαρία

Βουλγαρία

Στη σελίδα αυτή θα βρείτε πληροφορίες σχετικά με τα δικαστικά έξοδα στη Βουλγαρία.

Κανονιστικό πλαίσιο σχετικά με τις αμοιβές στον χώρο των νομικών επαγγελματιών

Δικηγόροι

[Νόμος για τους δικηγόρους \(Zakon za advokaturata\):](#)

Άρθρο 36 1) Οι δικηγόροι (advokat) και οι δικηγόροι από άλλο κράτος μέλος της ΕΕ δικαιούνται αμοιβή για την εργασία τους.

2) Η αμοιβή καθορίζεται με σύμβαση που συνάπτεται μεταξύ του δικηγόρου ή του δικηγόρου άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του πελάτη. Το ύψος της αμοιβής πρέπει να είναι εύλογο και δικαιολογημένο και δεν μπορεί να είναι μικρότερο από την αμοιβή που προβλέπεται σε κανονισμό του Ανώτατου Συμβουλίου του Δικηγορικού Συλλόγου (Visshiya advokatski savet) για το είδος της σχετικής εργασίας.

3) Εάν δεν έχει υπογραφεί σύμβαση, το Ανώτατο Συμβούλιο του Δικηγορικού Συλλόγου καθορίζει, κατόπιν αιτήματος του δικηγόρου, του δικηγόρου άλλου κράτους μέλους της ΕΕ ή του πελάτη, την αμοιβή που πρέπει να καταβληθεί σύμφωνα με τον κανονισμό του Ανώτατου Συμβουλίου του Δικηγορικού Συλλόγου.

4) Η αμοιβή μπορεί να καθορίζεται με απόλυτους όρους και/ή ως ποσοστό του ποσού που μπορεί, ανάλογα με την έκβαση της δίκης, να επιδικαστεί από το δικαστήριο. Η περίπτωση αυτή δεν αφορά την αμοιβή για την υπεράσπιση σε ποινικές υποθέσεις και σε αστικές υποθέσεις με μη υλικό αντικείμενο.

Άρθρο 38 1) Οι δικηγόροι και οι δικηγόροι από άλλο κράτος μέλος της ΕΕ μπορούν να παρέχουν δωρεάν νομικές συμβουλές και συνδρομή σε:

1. πρόσωπα που δικαιούνται διατροφή·
2. πρόσωπα που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες·
3. άμεσα ή υπό την ευρεία έννοια μέλη της οικογένειας ή σε άλλον επαγγελματία του νομικού κλάδου.

2) Στις περιπτώσεις της παραγράφου 1, αν ο αντίδικος καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα, ο δικηγόρος ή ο δικηγόρος άλλου κράτους μέλους της ΕΕ δικαιούται αμοιβή. Το δικαστήριο καθορίζει το ύψος της αμοιβής, το οποίο δεν μπορεί να είναι κατώτερο από το προβλεπόμενο στον κανονισμό που αναφέρεται στο άρθρο 36 παράγραφος 2, και διατάσσει τον αντίδικο να το καταβάλει.

Η αμοιβή καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 6 του [κανονισμού αριθ. 1/2004 του Ανώτατου Συμβουλίου του Δικηγορικού Συλλόγου σχετικά με την ελάχιστη αμοιβή των δικηγόρων](#).

Τμήμα II

Αμοιβές για παροχή συμβουλών, διαβουλεύσεις, σύνταξη εγγράφων και συμβάσεων

Άρθρο 6 1) Η αμοιβή για παροχή συμβουλών, διαβουλεύσεις και σύνταξη εγγράφων και συμβάσεων έχει ως εξής:

1. για την παροχή προφορικών συμβουλών, διαβουλεύσεις που αφορούν διαμεσολάβηση χωρίς τη συμμετοχή δικηγόρου, λήψη πληροφοριών από δικαστήριο και διοικητικά όργανα κ.λπ. — 100 BGN·
2. για γραπτή διαβούλευση — 200 BGN·
3. για την εξέταση ενός θέματος και την έκδοση σχετικής γνωμοδότησης — 450 BGN·
4. για μηνύσεις και αναφορές στην εισαγγελία, στην αστυνομία και στις κεντρικές ή τοπικές αρχές — 200 BGN·
5. για προσκλήσεις σε συμβολαιογράφο, αιτήσεις αποδοχής ή άρνησης κληρονομιάς, σύνταξη εγγράφων που υπόκεινται σε συμβολαιογραφική καταχώριση, αιτήσεις διαγραφής χρεών και άλλες αιτήσεις — 200 BGN·
6. για αιτήσεις αποποίησης ή αποκατάστασης της βουλγαρικής ιθαγένειας — 450 BGN·
7. για τη σύνταξη διαθήκης — 300 BGN·
8. για τη σύνταξη: γραπτών συμβάσεων, τίτλων ιδιοκτησίας, πώλησης, ανταλλαγής, δωρεάς, υποθήκης, κατασκευής κτιρίου σε μισθωμένο ακίνητο και δουλείας, εξωδικαστικού συμβιβασμού, συμπεριλαμβανομένης της σύνταξης συμφωνιών που επιτυγχάνονται στο πλαίσιο διαδικασιών διαμεσολάβησης χωρίς τη συμμετοχή δικηγόρου, και για τη διενέργεια ελέγχων και τη σύνταξη εκθέσεων σχετικά με τις περιστάσεις που σχετίζονται με συναλλαγή με βάση την αξία της σχετικής σύμβασης ή πράξης:
 1. α) εάν το υλικό αντικείμενο είναι έως 1 000 BGN — 250 BGN·
 2. β) εάν το υλικό αντικείμενο κυμαίνεται μεταξύ 1 000 BGN και 10 000 BGN — 250 BGN συν 3 % επί του ποσού που υπερβαίνει τα 1 000 BGN·
 3. γ) εάν το υλικό αντικείμενο κυμαίνεται μεταξύ 10 000 BGN και 100 000 BGN — 500 BGN συν 2 % επί του ποσού που υπερβαίνει τα 10 000 BGN·
 4. δ) εάν το υλικό αντικείμενο κυμαίνεται μεταξύ 100 000 BGN και 1 000 000 BGN — 2 300 BGN συν 1 % επί του ποσού που υπερβαίνει τα 100 000 BGN·
 5. ε) εάν το υλικό αντικείμενο υπερβαίνει τα 1 000 000 BGN — 11 300 BGN συν 0,5 % επί του ποσού που υπερβαίνει τα 1 000 000 BGN·
9. για τη σύνταξη εγγράφων και αιτήσεων καταχώρισης περιστάσεων και εγγραφής πράξεων που αφορούν:
 1. α) ατομικές επιχειρήσεις — 250 BGN·
 2. β) ομόρρυθμες εταιρείες — 300 BGN·
 3. γ) ετερόρρυθμες εταιρείες — 400 BGN·
 4. δ) εταιρείες περιορισμένης ευθύνης — 500 BGN·
 5. ε) ανώνυμες εταιρείες — 1 000 BGN·
 6. στ) συνεταιρισμούς — 750 BGN·
 7. ζ) στεγαστικούς συνεταιρισμούς — 750 BGN·
 8. η) ιδρύματα και ενώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα — 600 BGN·
10. για την υποβολή εγγράφων για την καταχώριση των περιστάσεων και εγγραφή πράξεων στα οικεία μητρώα, χωρίς τη σύνταξη οποιουδήποτε εγγράφου, η αμοιβή ανέρχεται στο ήμισυ των προβλεπόμενων στην παράγραφο 9·
11. για την παροχή νομικών υπηρεσιών σε συνεχή βάση στο πλαίσιο σύμβασης που συνάπτεται με νομικό πρόσωπο ή ατομική επιχείρηση — 800 BGN μηνιαίως, με χωριστή αμοιβή που καταβάλλεται στον δικηγόρο για την παράσταση στο δικαστήριο για λογαριασμό του αντίστοιχου νομικού προσώπου ή της αντίστοιχης ατομικής επιχείρησης·
12. για νομικές συμβουλές που παρέχονται σε ωριαία βάση — 120 BGN·
13. για την επικύρωση αντιγράφων εγγράφων που παραδίδονται στον δικηγόρο σε σχέση με ή για την προστασία των δικαιωμάτων και των έννομων συμφερόντων του πελάτη σύμφωνα με το άρθρο 32 του [νόμου για τους δικηγόρους](#) — 3 BGN για την πρώτη σελίδα και 2 BGN για κάθε επόμενη σελίδα·
14. για τη σύνταξη εγγράφων για συμμετοχή σε διαδικασίες βάσει του [νόμου για τις δημόσιες συμβάσεις](#) (Zakon za obshtestvenite porachki), εγγράφων για διαδικασίες υποβολής προσφορών και ανταγωνιστικές διαδικασίες βάσει του [νόμου για την κρατική ιδιοκτησία](#) (Zakona za darzhavnata sobstvenost), του [νόμου για την ιδιοκτησία των δήμων](#) (Zakona za obshtinskata sobstvenost) και του [νόμου για τις παραχωρήσεις](#) (Zakona za kontsesiite), η αμοιβή του δικηγόρου καθορίζεται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 6 παράγραφος 1 σημείο 8) με βάση την αξία της προκηρυχθείσας διαδικασίας, ωστόσο δεν είναι μικρότερη από 2.000 BGN.

2) Οι αμοιβές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 προσαυξάνονται κατά το ήμισυ εάν η νομική βοήθεια παρέχεται σε ξένη γλώσσα. Όταν τα έγγραφα συντάσσονται σε διαφορετικές γλώσσες, ο πελάτης καταβάλλει χωριστή αμοιβή σύμφωνα με τα ποσά που ορίζονται στην παράγραφο 1 για καθεμία από τις γλώσσες στις οποίες

συντάσσονται τα έγγραφα.

3) Οι αμοιβές που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 διπλασιάζονται για τη νομική βοήθεια που παρέχεται σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης ή σε μη εργάσιμες ημέρες.

Τμήμα III

Αμοιβές για αστικές και διοικητικές διαδικασίες σε έναν βαθμό δικαιοδοσίας

Άρθρο 7 1) Η αμοιβή για τη νομική εκπροσώπηση, υπεράσπιση και συνδρομή σε αστικές υποθέσεις είναι η ακόλουθη:

1. σε περίπτωση διαδικασίας ακύρωσης απόλυσης και επαναφοράς στην εργασία, η αμοιβή δεν μπορεί να είναι μικρότερη από το ποσό του κατώτατου μηνιαίου μισθού στη Βουλγαρία κατά τη σύναψη της σύμβασης νομικής συνδρομής ή κατά τον χρόνο καθορισμού της αμοιβής σύμφωνα με το άρθρο 2·
2. στην περίπτωση δίκης διαζυγίου — 1 200 BGN και σε περίπτωση συναινετικού διαζυγίου — 800 BGN. Στην τελευταία περίπτωση, όταν πρέπει να συνταχθεί συμφωνία διακανονισμού περιουσιακών στοιχείων, εφαρμόζεται επίσης η παράγραφος 4·
3. για αγωγές που αφορούν δικαιώματα πατρότητας και αμφισβήτηση της πατρότητας — 1 200 BGN·
4. για άλλες αγωγές που δεν έχουν χρηματικό αντικείμενο — 1 000 BGN·
5. για δίκες εκουσίας δικαιοδοσίας και διατήρησης αποδεικτικών στοιχείων — 750 BGN·
6. για υποθέσεις διατροφής — 500 BGN·
7. σε αγωγές που ασκούνται από ιδιώτες — το ένα τρίτο του ελάχιστου ποσού για την εκδίκαση της διαφοράς σε έναν βαθμό δικαιοδοσίας, ανάλογα με το αντικείμενο και το επίμαχο όφελος για τον διάδικο, αλλά όχι μικρότερο από το ποσό που προβλέπεται στο άρθρο 11, και, σε περίπτωση που η αγωγή στρέφεται κατά απόφασης αναστολής της διαδικασίας, το ήμισυ του ελάχιστου ποσού για την εκδίκαση της διαφοράς σε έναν βαθμό δικαιοδοσίας, αλλά όχι μικρότερο από το ποσό που προβλέπεται στο άρθρο 11·
8. {νέο στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως [SG αριθ. 28/2014· καταργήθηκε με τις αποφάσεις αριθ. 13062 της 3ης Οκτωβρίου 2019 και 5419 της 8ης Μαΐου 2020 του Ανώτατου Διοικητικού Δικαστηρίου (Varhoven administrativen sad) — SG αριθ. 45/2020, σε ισχύ από 15 Μαΐου 2020]}·
9. για τη νομική εκπροσώπηση, υπεράσπιση και συνδρομή σε περιπτώσεις κήρυξης ανικανότητας — 1 000 BGN·
10. για διαδικασίες βάσει του [εμπορικού νόμου](#) (Targovskiya zakon) σχετικά με αγωγές που ασκούνται από εταίρους ή μετόχους κατά της εταιρείας, αξιώσεις για την προστασία των δικαιωμάτων μέλους, διαδικασίες βάσει του [νόμου για τα νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα](#) (Zakona za juridicheskite litsa s nestopanska tsel), του [νόμου για τους συνεταιρισμούς](#) (Zakon za kooperatsiite), του [νόμου για το εμπορικό μητρώο και το μητρώο νομικών προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα](#) (Zakona za targovskiya registar i registara na juridicheskite litsa s nestopanska tsel) και του [νόμου για το μητρώο BULSTAT](#) (Zakona za registar BULSTAT), και για διαδικασίες που αφορούν καταχώριση σύμφωνα με άλλους νόμους και τις σχετικές εγγραφές — 1 250 BGN.

2) Η αμοιβή για τη νομική εκπροσώπηση, υπεράσπιση και συνδρομή σε υποθέσεις στις οποίες είναι γνωστό το υλικό αντικείμενο είναι η ακόλουθη:

1. εάν το υλικό αντικείμενο είναι έως 1 000 BGN — 400 BGN·
2. εάν το υλικό αντικείμενο κυμαίνεται μεταξύ 1 000 BGN και 10 000 BGN — 400 BGN συν 10 % επί του ποσού που υπερβαίνει τα 1 000 BGN·
3. εάν το υλικό αντικείμενο κυμαίνεται μεταξύ 10 000 BGN και 25 000 BGN — 1 300 BGN συν 9 % επί του ποσού που υπερβαίνει τα 10 000 BGN·
4. εάν το υλικό αντικείμενο κυμαίνεται μεταξύ 25 000 BGN και 100 000 BGN — 2 650 BGN συν 8 % επί του ποσού που υπερβαίνει τα 25 000 BGN·
5. εάν το υλικό αντικείμενο κυμαίνεται μεταξύ 100 000 BGN και 500 000 BGN — 8 650 BGN συν 4 % επί του ποσού που υπερβαίνει τα 100 000 BGN·
6. εάν το υλικό αντικείμενο κυμαίνεται μεταξύ 500 000 BGN και 1 000 000 BGN — 24 650 BGN συν 3 % επί του ποσού που υπερβαίνει τα 500 000 BGN·
7. εάν το υλικό αντικείμενο κυμαίνεται μεταξύ 1 000 000 BGN και 10 000 000 BGN — 39 650 BGN συν 1,5 %

επί του ποσού που υπερβαίνει τα 1 000 000 BGN·

8. εάν το υλικό αντικείμενο υπερβαίνει τα 10 000 000 BGN — 174 650 BGN συν 0,6 % επί του ποσού που υπερβαίνει τα 10 000 000 BGN·

3) Η αμοιβή για τη νομική εκπροσώπηση, υπεράσπιση και συνδρομή σε πτωχευτική διαδικασία υπολογίζεται με βάση την αξία των απαιτήσεων για τις οποίες ζητείται η έναρξη της πτωχευτικής διαδικασίας, σύμφωνα με τη μεθοδολογία που αναφέρεται στην παράγραφο 2, αλλά δεν μπορεί να είναι μικρότερη από 1 500 BGN. Η αμοιβή για τη σύνταξη αίτησης έναρξης διαδικασίας αφερεγγυότητας και τη σύνταξη αντιρρήσεων κατά απαίτησης που έχει αναγγελθεί ή έχει γίνει δεκτή στο πλαίσιο διαδικασίας αφερεγγυότητας, καθώς και για τη συμμετοχή σε διαδικασίες στις οποίες πρέπει να εξεταστούν οι αντιρρήσεις, ανέρχεται στο ήμισυ του ποσού που ορίζεται στην παράγραφο 2, αλλά δεν μπορεί να είναι μικρότερη από 1 000 BGN. Η αμοιβή για τη σύνταξη προσφοράς και τη συμμετοχή σε διαδικασία απόκτησης περιουσίας από πτωχευτική περιουσία καθορίζεται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 6 παράγραφος 1 σημείο 8).

4) Η αμοιβή για τη νομική εκπροσώπηση, υπεράσπιση και συνδρομή σε διαδικασία διανομής περιουσιακών στοιχείων καθορίζεται ανάλογα με το συμφέρον του εκπροσωπούμενου διαδίκου, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 2, αλλά δεν μπορεί να είναι μικρότερη από 1 500 BGN για κάθε στάδιο της διαδικασίας. Η αμοιβή για τη νομική εκπροσώπηση, υπεράσπιση και συνδρομή σε διαδικασία για τη διανομή γεωργικών γαιών καθορίζεται σύμφωνα με το συμφέρον του εκπροσωπούμενου διαδίκου που προβλέπεται στην παράγραφο 2, αλλά δεν μπορεί να είναι μικρότερη από 750 BGN για κάθε στάδιο της διαδικασίας.

5) Η αμοιβή για τη νομική εκπροσώπηση, υπεράσπιση και συνδρομή σε αγωγές σύμφωνα με τα άρθρα 75, 76 και 108 του [νόμου για την ιδιοκτησία](#) (Zakona za sobstvenosta) καθορίζεται σύμφωνα με το συμφέρον του εκπροσωπούμενου διαδίκου, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 2, αλλά δεν μπορεί να είναι μικρότερη από 800 BGN για κινητή περιουσία και από 1 500 BGN για ακίνητη περιουσία ή περιουσιακά δικαιώματα σε αυτήν. Η αμοιβή καθορίζεται με βάση την αγοραία τιμή της περιουσίας και, εάν δεν υπάρχει διαθέσιμη αγοραία τιμή, με βάση τον υπολογισμό του φόρου.

6) Η αμοιβή για τη νομική εκπροσώπηση, υπεράσπιση και συνδρομή σε περιπτώσεις που αφορούν την ύπαρξη, ακύρωση ή καταγγελία συμβάσεων και για τη σύναψη οριστικής σύμβασης σχετικά με περιουσιακά δικαιώματα καθορίζεται με βάση το συμφέρον του εκπροσωπούμενου μέρους που προβλέπεται στην παράγραφο 2, αλλά δεν μπορεί να είναι μικρότερη από 1 500 BGN. Η αμοιβή καθορίζεται με βάση την αγοραία τιμή της περιουσίας και, εάν δεν είναι δυνατόν να διαπιστωθεί η αγοραία τιμή, με βάση τον υπολογισμό του φόρου.

7) Η αμοιβή για τη νομική υπεράσπιση σε διαδικασία εξασφάλισης μελλοντικής απαίτησης, σε διαδικασία έκδοσης εκτελεστού τίτλου σύμφωνα με το άρθρο 405 παράγραφοι 3 και 4 του [κώδικα πολιτικής δικονομίας](#) (Grazhdanski protsesualen kodeks) και σε διαδικασία έκδοσης εκτελεστού τίτλου καθορίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 2 με βάση το ήμισυ του ποσού της απαίτησης.

8) (καταργήθηκε στο SG αριθ. 2/2009· νέο στο SG αριθ. 28/2014· πρώην παράγραφος 6 στο SG αριθ. 84/2016· καταργήθηκε με τις αποφάσεις αριθ. 13062 της 3ης Οκτωβρίου 2019 και 5419 της 8ης Μαΐου 2020 σχετικά με το αρχείο του Ανώτατου Διοικητικού Δικαστηρίου στο SG αριθ. 45/2020, σε ισχύ από 15 Μαΐου 2020)·

9) Όταν παρέχεται νομική εκπροσώπηση σε υπόθεση που περιλαμβάνει περισσότερες από δύο ακροαματικές διαδικασίες, καταβάλλεται πρόσθετη αμοιβή ύψους 250 BGN για κάθε επόμενη ακροαματική διαδικασία.

Άρθρο 8 Η αμοιβή για τη νομική εκπροσώπηση, υπεράσπιση και συνδρομή σε διοικητικές υποθέσεις με υλικό αντικείμενο καθορίζεται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 7 παράγραφος 2.

2) Για τη νομική εκπροσώπηση, υπεράσπιση και συνδρομή σε διοικητικές υποθέσεις χωρίς υλικό αντικείμενο:

1. η αμοιβή για υποθέσεις που εμπίπτουν στον [νόμο για τη χωροταξική ανάπτυξη](#) (Zakona za ustroystvo na teritoriyata) και στον [νόμο για το κτηματολόγιο και το περιουσιολόγιο](#) (Zakona za kadastara i imotniya registar) ανέρχεται σε 1 250 BGN·
2. για υποθέσεις που εμπίπτουν στον [κώδικα κοινωνικής ασφάλισης](#) (Kodeksa za sotsialno ociguryavane), η αμοιβή ανέρχεται σε 500 BGN·
3. για υποθέσεις που εμπίπτουν στον [νόμο για το Υπουργείο Εσωτερικών](#) (Zakona za ministerstvoto na vatreshnite raboti), η αμοιβή ανέρχεται σε 750 BGN·
4. για υποθέσεις που εμπίπτουν στον [νόμο για την εθνική τυποποίηση](#) (Zakona na natsionalnata

standardizatsiya), η αμοιβή ανέρχεται σε 600 BGN·

5. στις προσφυγές κατά αποφάσεων για τη δρομολόγηση διαδικασιών υποβολής προσφορών, αποφάσεων για την επιλογή αναδόχων ή την περάτωση των διαδικασιών υποβολής προσφορών από αναθέτουσα αρχή στο πλαίσιο του [νόμου για τις δημόσιες συμβάσεις](#), η αμοιβή καθορίζεται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 8 παράγραφος 1 βάσει του αντικειμένου που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του κρατικού τέλους που καταβάλλεται για την κίνηση της διαδικασίας· σε όλες τις άλλες προσφυγές κατά αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, η αμοιβή ανέρχεται σε 1.500 BGN·
6. για υποθέσεις που εμπίπτουν στον [νόμο για τις βουλγαρικές ταυτότητες](#) (Zakona za balgarskite lichni dokumenti), η αμοιβή ανέρχεται σε 600 BGN·
7. για υποθέσεις που εμπίπτουν στον [νόμο για τους αγρότες παραγωγούς](#) (Zakona za podpomagane na zemedelskite proizvoditeli), η αμοιβή ανέρχεται σε 800 BGN·
8. για υποθέσεις που εμπίπτουν στον [νόμο για την προστασία του ανταγωνισμού](#) (Zakona za zashtita na konkurentsiyata) ενώπιον της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού (KZK) (Komisiya za zashtita na konkurentsiyata), η αμοιβή ανέρχεται σε 1 500 BGN και όταν υπάρχει υλικό αντικείμενο (χρηματική ποινή, πρόστιμο ή άλλη κύρωση), η αμοιβή καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 1·
9. για υποθέσεις που εμπίπτουν στον [νόμο για την προστασία από διακρίσεις](#) (Zakona za zashtita ot diskriminatsiya) ενώπιον της Επιτροπής για την Προστασία από τις Διακρίσεις (KZD) (Komisiya za zashtita ot diskriminatsiyata) ή σε δικαστήριο, η αμοιβή ανέρχεται σε 1 500 BGN·
10. για υποθέσεις που εμπίπτουν στον [νόμο για την προστασία των καταναλωτών](#) (Zakona za zashtita na potrebitelite) και στον [νόμο για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα](#) (Zakona za zashtita na lichnite danii), η αμοιβή ανέρχεται σε 900 BGN.

3) Η αμοιβή για τη νομική εκπροσώπηση, υπεράσπιση και συνδρομή σε διοικητικές υποθέσεις χωρίς καθορισμένο υλικό αντικείμενο, με εξαίρεση τις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2, ανέρχεται σε 1 000 BGN.

4) Η αμοιβή για τη νομική εκπροσώπηση, υπεράσπιση και συνδρομή ενώπιον διοικητικού οργάνου καθορίζεται σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους.

Άρθρο 9 Η αμοιβή για τη σύνταξη δικογράφου αγωγής και γραπτής απάντησης σε δικόγραφο αγωγής, δικογράφου αγωγής που πρόκειται να εξεταστεί στο πλαίσιο ενδιάμεσης προσφυγής χωρίς νομική εκπροσώπηση, καθώς και για την εξέταση αστικής υπόθεσης και την υπογραφή αναίρεσης σύμφωνα με το άρθρο 284 παράγραφος 2 του [κώδικα πολιτικής δικονομίας](#), εάν η έφεση έχει συνταχθεί από άλλον δικηγόρο, ανέρχεται στα 3/4 της αμοιβής που αναφέρεται στο άρθρο 7 ή στο άρθρο 8, αλλά δεν μπορεί να είναι μικρότερη από 400 BGN.

2) Η αμοιβή για τη σύνταξη αναίρεσης, συμπεριλαμβανομένων των λόγων αναίρεσης σύμφωνα με το άρθρο 280 παράγραφος 1 του [κώδικα πολιτικής δικονομίας](#) χωρίς νομική εκπροσώπηση, ανέρχεται στα 3/4 της αμοιβής που αναφέρεται στο άρθρο 7 ή στο άρθρο 8, αλλά δεν μπορεί να είναι μικρότερη από 1 200 BGN.

3) Η αμοιβή για τη σύνταξη απάντησης σε αναίρεση, συμπεριλαμβανομένων των λόγων αναίρεσης σύμφωνα με το άρθρο 280 παράγραφος 1 του [κώδικα πολιτικής δικονομίας](#) χωρίς νομική εκπροσώπηση, ανέρχεται στα 3/4 της αμοιβής που αναφέρεται στο άρθρο 7 ή 8, αλλά δεν μπορεί να είναι μικρότερη από 1 200 BGN.

4) Η αμοιβή για τη νομική εκπροσώπηση σε διαδικασία ακύρωσης απόφασης που έχει τεθεί σε ισχύ καθορίζεται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 7 ή του άρθρου 8, αλλά δεν μπορεί να είναι μικρότερη από 1.000 BGN. Για τη σύνταξη αίτησης ακύρωσης απόφασης που έχει τεθεί σε ισχύ ή απάντησης σε αίτηση ακύρωσης απόφασης που έχει τεθεί σε ισχύ, χωρίς νομική εκπροσώπηση σε δημόσια συνεδρίαση, η αμοιβή ανέρχεται στα 3/4 της αμοιβής που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 7 ή το άρθρο 8, αλλά δεν μπορεί να είναι μικρότερη από 750 BGN.

5) Η αμοιβή για τη σύνταξη προσφυγής προς το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου στο Στρασβούργο και αίτησης προδικαστικής απόφασης προς το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Λουξεμβούργο χωρίς νομική εκπροσώπηση δεν μπορεί να είναι μικρότερη από 2 000 BGN.

6) Η αμοιβή για τη σύνταξη προσφυγής βάσει του [νόμου για τις δημόσιες συμβάσεις](#), γραπτής απάντησης, ένστασης κατά της εν λόγω προσφυγής χωρίς νομική εκπροσώπηση ενώπιον της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού ή του Ανώτατου Διοικητικού Δικαστηρίου, ανέρχεται στα 3/4 της αμοιβής που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 8, αλλά δεν μπορεί να είναι μικρότερη από 600 BGN.

7) Η αμοιβή για τη σύνταξη ένστασης που υποβάλλεται σε εποπτεύουσα αρχή ή αίτησης σε δικαστήριο που είναι αρμόδιο για την εκδίκαση διαφοράς σχετικά με δημοσιονομικές διορθώσεις που εφαρμόζονται σε έργα τα οποία υλοποιούνται με συνδρομή της ΕΕ ή στο πλαίσιο επιχειρησιακών προγραμμάτων, χωρίς νομική εκπροσώπηση, ανέρχεται στα 3/4 της αμοιβής που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 8, αλλά δεν μπορεί να είναι μικρότερη από 600 BGN.

Άρθρο 10 Η αμοιβή για τη νομική εκπροσώπηση, υπεράσπιση και συνδρομή μέρους σε διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης (είσπραξης οφειλών) είναι η ακόλουθη:

1. για την έναρξη διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης — 200 BGN·
2. για τη νομική εκπροσώπηση, υπεράσπιση και συνδρομή των μερών στη διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης και για τη λήψη μέτρων με σκοπό την ικανοποίηση χρηματικής απαίτησης — το ήμισυ της αμοιβής που αναφέρεται στο άρθρο 7 παράγραφος 2·
3. για τη νομική εκπροσώπηση, υπεράσπιση και συνδρομή των μερών στη διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης για την ανάκτηση της κατοχής ακινήτου ή την έξωση — το ήμισυ της αντίστοιχης αμοιβής που αναφέρεται στο άρθρο 7 παράγραφος 2, υπολογιζόμενη με βάση την αξία του ακινήτου·
4. για τη νομική εκπροσώπηση, υπεράσπιση και συνδρομή μέρους σε διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης για την οποία απαιτούνται άλλες ενέργειες από εκείνες που ορίζονται στις παραγράφους 2 και 3 — 350 BGN·
5. Για προσφυγή κατά των πράξεων δικαστικού επιμελητή — 400 BGN, και όταν η προσφυγή εκδικάζεται σε δημόσια συνεδρίαση — 600 BGN· η ίδια αμοιβή καταβάλλεται στον νόμιμο εκπρόσωπο του οφειλέτη.

Άρθρο 11 Η αμοιβή για τη σύνταξη αίτησης διενέργειας διαδικαστικής πράξης, την άσκηση ιδιωτικής προσφυγής και τις προσφυγές κατά των πράξεων δικαστικού επιμελητή, συμβολαιογράφου, δικαστή μητρώου και γραμματέα μητρώου ανέρχεται σε 400 BGN και όταν η ανακοπή εκδικάζεται σε δημόσια συνεδρίαση — 600 BGN.

Τμήμα IV

Αμοιβές για ποινικές και διοικητικές ποινικές διαδικασίες σε έναν βαθμό δικαιοδοσίας

Άρθρο 12 Η αμοιβή για τη νομική εκπροσώπηση, υπεράσπιση και συνδρομή κατά την προδικαστική διαδικασία ανέρχεται στα ποσά που ορίζονται στο άρθρο 13 παράγραφος 1 και, σε περίπτωση διαδικαστικών πράξεων σε διαφορετικές ημέρες — 250 BGN για κάθε ημέρα.

Άρθρο 13 1) Η αμοιβή για την υπεράσπιση του κατηγορουμένου, διαδίκου που ασκεί ιδιωτική δίωξη ή ιδιώτη αιτούντα είναι η ακόλουθη:

1. σε υποθέσεις που επισύρουν ποινή που συνίσταται στην επιβολή περιοριστικών όρων ή χρηματική ποινή — 600 BGN·
2. σε υποθέσεις που επισύρουν ποινή φυλάκισης έως 5 ετών — 1 000 BGN·
3. σε υποθέσεις που επισύρουν ποινή φυλάκισης έως 10 ετών — 1 500 BGN·
4. σε υποθέσεις που επισύρουν ποινή φυλάκισης έως 15 ετών — 2 250 BGN·
5. σε υποθέσεις που επισύρουν ποινή φυλάκισης άνω των 15 ετών — 3 000 BGN·
6. για αδικήματα που επισύρουν ποινή ισόβιας κάθειρξης — 6 000 BGN·
7. σε περίπτωση δικαστικού διακανονισμού, υπό την προϋπόθεση ότι ο δικηγόρος δεν συμμετείχε στην ποινική διαδικασία — 750 BGN·
8. (καταργήθηκε στο SG αριθ. 2/2009· πρώην παράγραφος 9· τροποποιήθηκε στο SG αριθ. 28/2014· η τροποποίηση δημοσιεύθηκε στο SG αριθ. 28/2014, και καταργήθηκε με τις αποφάσεις αριθ. 13062 της 3ης Οκτωβρίου 2019 και 5419 της 8ης Μαΐου 2020 σχετικά με το αρχείο του Ανώτατου Διοικητικού Δικαστηρίου — SG αριθ. 45/2020, σε ισχύ από 15 Μαΐου 2020)·
9. για παράσταση ενώπιον δικαστηρίου βάσει εγγράφου εξουσιοδότησης για μέτρα επιτήρησης, υπό την προϋπόθεση ότι ο δικηγόρος δεν συμμετείχε στην ποινική διαδικασία — 900 BGN·
10. (τροποποιήθηκε στο SG αριθ. 2/2009· τροποποιήθηκε στο SG αριθ. 28/2014· η τροποποίηση δημοσιεύθηκε στο SG αριθ. 28/2014, και καταργήθηκε με τις αποφάσεις αριθ. 13062 της 3ης Οκτωβρίου 2019 και 5419 της 8ης Μαΐου 2020 σχετικά με το αρχείο του Ανώτατου Διοικητικού Δικαστηρίου — SG αριθ. 45/2020, σε ισχύ από 15 Μαΐου 2020· καταργήθηκε στο SG αριθ. 68/2020).

2) Για τη νομική εκπροσώπηση, υπεράσπιση και συνδρομή ενάγοντος ή αντιδίκου σε αστικά ζητήματα, η αμοιβή

καθορίζεται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 7 παράγραφος 2.

3) Για τη νομική εκπροσώπηση, υπεράσπιση και συνδρομή του κατηγορουμένου, του διαδίκου που ασκεί ιδιωτική δίωξη ή του ιδιώτη αιτούντα για περισσότερες από μία κατηγορίες, η αμοιβή που προβλέπεται στην παράγραφο 1 προσαυξάνεται κατά το ήμισυ για τη σοβαρότερη κατηγορία.

4) Για την υπεράσπιση περισσότερων του ενός προσώπων, η αμοιβή για κάθε κατηγορούμενο καθορίζεται σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 1.

Άρθρο 14 1) Όταν η ακροαματική διαδικασία σε ποινική υπόθεση διαρκεί περισσότερο από μία ημέρα, η πρόσθετη αμοιβή για κάθε επόμενη ημέρα ανέρχεται σε 250 BGN.

2) Όταν παρέχεται νομική εκπροσώπηση σε ποινική υπόθεση ή σε ποινική διοικητική υπόθεση που περιλαμβάνει περισσότερες από δύο ακροαματικές διαδικασίες, καταβάλλεται πρόσθετη αμοιβή ύψους 250 BGN για κάθε επόμενη ακροαματική διαδικασία.

Άρθρο 15 Η αμοιβή για τη σύνταξη έφεσης ή αναίρεσης χωρίς νομική εκπροσώπηση είναι τα 3/4 της αμοιβής που αναφέρεται στο άρθρο 13.

Άρθρο 16 Η αμοιβή για αγωγές που ασκούνται από ιδιώτες αιτούντες σε ποινικές υποθέσεις ανέρχεται σε 300 BGN και σε 600 BGN για τις αγωγές που εκδικάζονται σε δημόσια συνεδρίαση.

Άρθρο 17 Δεν επιτρέπεται η διαπραγμάτευση αμοιβής επιτυχίας, η οποία εξαρτάται από την έκβαση της ποινικής διαδικασίας, ακόμα και στην περίπτωση αστικής αγωγής που ασκείται στο πλαίσιο ποινικής δίκης.

Άρθρο 18 1) Η αμοιβή για τη σύνταξη έφεσης κατά απόφασης επιβολής κύρωσης χωρίς νομική εκπροσώπηση καθορίζεται σύμφωνα με τους κανόνες του άρθρου 7 παράγραφος 2 με βάση το ήμισυ του ποσού της χρηματικής ποινής ή της αποζημίωσης, αλλά δεν μπορεί να είναι μικρότερη από 100 BGN.

2) Εάν η διοικητική κύρωση έχει τη μορφή προστίμου, χρηματικής ποινής και/ή χρηματικής αποζημίωσης, η αμοιβή καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2 με βάση το ποσό κάθε προστίμου, χρηματικής ποινής και/ή χρηματικής αποζημίωσης που επιβάλλεται/επιδικάζεται.

3) (νέο στο SG αριθ. 28/2014· καταργήθηκε με τις αποφάσεις αριθ. 13062 της 3ης Οκτωβρίου 2019 και 5419 της 5ης Μαΐου 2020 του Ανώτατου Διοικητικού Δικαστηρίου στο SG αριθ. 45/2020, σε ισχύ από 15 Μαΐου 2020).

4) (νέο στο SG αριθ. 68/2020· τροποποιήθηκε στο SG αριθ. 88/2022) Η αμοιβή για τη νομική εκπροσώπηση, υπεράσπιση και συνδρομή σε περιπτώσεις άλλων διοικητικών παραβάσεων από εκείνες που αναφέρονται στην παράγραφο 2 ανέρχεται σε 500 BGN.

Τμήμα V

Αμοιβές συμμετοχής σε διαδικασίες που διέπονται από ειδικό νόμο σε έναν βαθμό δικαιοδοσίας

Άρθρο 19 Η ελάχιστη αμοιβή για τη νομική εκπροσώπηση, υπεράσπιση και συνδρομή σε διαδικασία βάσει του [νόμου για την υγεία](#) (Zakona za Zdraveto) ανέρχεται σε 500 BGN.

Άρθρο 20 Η ελάχιστη αμοιβή για τη νομική εκπροσώπηση, υπεράσπιση και συνδρομή σε αυτοτελή δικαστική διαδικασία βάσει του [νόμου για την προστασία των παιδιών](#) (Zakona za zakrila na deteto) ανέρχεται σε 600 BGN.

Άρθρο 21 Η ελάχιστη αμοιβή για τη νομική εκπροσώπηση, υπεράσπιση και συνδρομή σε διαδικασία δυνάμει των κεφαλαίων IX, X και XI του [οικογενειακού κώδικα](#) (Semeyniya kodeks) ανέρχεται σε 600 BGN.

Άρθρο 22 Η ελάχιστη αμοιβή για τη νομική εκπροσώπηση, υπεράσπιση και συνδρομή σε διαδικασία βάσει του [νόμου για την προστασία από την ενδοοικογενειακή βία](#) (Zakona za zashtita domashnoto nasilie) ανέρχεται σε 600 BGN.

Άρθρο 23 Η ελάχιστη αμοιβή για τη νομική εκπροσώπηση, υπεράσπιση και συνδρομή σε διαδικασία βάσει του [νόμου για την έκδοση και το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης](#) (Zakona za ekstraditsiya i evropeyskata zapoved za

arest) ανέρχεται σε 800 BGN.

Άρθρο 24 Η ελάχιστη αμοιβή για τη νομική εκπροσώπηση, υπεράσπιση και συνδρομή σε διαδικασία βάσει του [διατάγματος για την καταπολέμηση της αντικοινωνικής συμπεριφοράς](#) (Ukaza za borba s drebnoto huliganstvo) ανέρχεται σε 500 BGN.

Άρθρο 25 Η ελάχιστη αμοιβή για τη νομική εκπροσώπηση, υπεράσπιση και συνδρομή σε διαδικασία κήρυξης εκτελεστότητας δικαστικής απόφασης ανέρχεται σε 500 BGN.

Άρθρο 26 Η ελάχιστη αμοιβή για την εκπροσώπηση, υπεράσπιση και συνδρομή σε διαδικασία μέσω εξουσιοδότησης, όταν ο δικηγόρος δεν συμμετέχει στο σύνολο της υπόθεσης, ανέρχεται σε 500 BGN.

Άρθρο 27 Η ελάχιστη αμοιβή για τη νομική συνδρομή και τη νομική εκπροσώπηση, υπεράσπιση και συνδρομή σε μάρτυρα σύμφωνα με το άρθρο 122 του [κώδικα ποινικής δικονομίας](#) (Nakazatelno-protsesualniya kodeks), όταν ο δικηγόρος δεν συμμετέχει στο σύνολο της υπόθεσης, ανέρχεται σε 500 BGN.

Άρθρο 28 Η ελάχιστη αμοιβή για την εκπροσώπηση, υπεράσπιση και συνδρομή σε διαδικασία προφυλάκισης, όταν ο δικηγόρος δεν συμμετέχει στο σύνολο της υπόθεσης, ανέρχεται σε 900 BGN.

Άρθρο 29 Η ελάχιστη αμοιβή για τη νομική εκπροσώπηση, υπεράσπιση και συνδρομή σε διαδικασία σωρευτικής ποινής ανέρχεται σε 600 BGN.

Άρθρο 30 Η ελάχιστη αμοιβή για τη σύνταξη της αίτησης που αναφέρεται στο άρθρο 368 του [κώδικα ποινικής δικονομίας](#) ανέρχεται σε 800 BGN.

Άρθρο 31 1. Η αμοιβή για την υπεράσπιση μέρους σε επανάληψη δίκης δεν μπορεί να είναι μικρότερη από την ελάχιστη απαιτούμενη αμοιβή για τη δίκη σε έναν βαθμό δικαιοδοσίας.

2. Για τη σύνταξη αίτησης επανάληψης δίκης χωρίς παράσταση στο δικαστήριο, η ελάχιστη αμοιβή ανέρχεται στα 3/4 της ελάχιστης αμοιβής που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

Άρθρο 32 Η ελάχιστη αμοιβή για την υπεράσπιση κατά τη διαδικασία εκτέλεσης δικαστικής απόφασης αλλοδαπού δικαστηρίου σύμφωνα με το άρθρο 457 παράγραφος 2 του [κώδικα ποινικής δικονομίας](#) ανέρχεται στο ήμισυ της ελάχιστης αμοιβής για έναν βαθμό δικαιοδοσίας, ανάλογα με το είδος και τη σοβαρότητα της ποινής.

Άρθρο 33 Η ελάχιστη αμοιβή για τη νομική εκπροσώπηση, υπεράσπιση και συνδρομή σε διαδικασία βάσει του [νόμου για την καταπολέμηση της αντικοινωνικής συμπεριφοράς ανηλίκων](#) (Zakon za borba s protivnoobshtestvenite proyavni na maloletni i nepalnoletni) ανέρχεται σε 500 BGN.

Άρθρο 34 (νέο στο SG αριθ. 28/2014· τροποποιήθηκε στο SG αριθ. 84/2016· καταργήθηκε στο SG αριθ. 88/2022)

Άρθρο 35 Η ελάχιστη αμοιβή για τη νομική εκπροσώπηση, υπεράσπιση και συνδρομή σε διαδικασία βάσει του [νόμου για το άσυλο και τους πρόσφυγες](#) (Zakona za ubezhishteto i bezhantsite) ανέρχεται σε 600 BGN.

Άρθρο 35α Η ελάχιστη αμοιβή για τη νομική εκπροσώπηση, υπεράσπιση και συνδρομή κρατουμένου βάσει του [νόμου για το Υπουργείο Εσωτερικών](#) ανέρχεται σε 300 BGN.

Άρθρο 36 Η ελάχιστη αμοιβή για την εκπροσώπηση και συνδρομή σε διαδικασία διαμεσολάβησης σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις είναι το 1/3 της αμοιβής που προβλέπεται στο άρθρο 7.

Δικαστικοί επιμελητές

Από το 2006 οι δικαστικοί επιμελητές στη Βουλγαρία είναι είτε ιδιωτικοί είτε δημόσιοι δικαστικοί επιμελητές. Οι νόμιμες αμοιβές εφαρμόζονται και για τους δύο:

1. Από το 2008 οι αμοιβές που χρεώνουν οι δημόσιοι δικαστικοί επιμελητές διέπονται από το τμήμα II του [πίνακα δημόσιων τελών που εισπράττονται από τα δικαστήρια σύμφωνα με τον κώδικα πολιτικής δικονομίας](#).
2. Οι αμοιβές των ιδιωτικών δικαστικών επιμελητών διέπονται από το άρθρο 78 του [νόμου για τους](#)

ιδιωτικούς δικαστικούς επιμελητές (Zakona za chastnite sadebni izpalniteli) και από τον πίνακα αμοιβών και εξόδων εκτέλεσης που προβλέπεται στον νόμο για τους ιδιωτικούς επιμελητές (που εγκρίθηκε με το διάταγμα αριθ. 92 του υπουργικού συμβουλίου της 19ης Απριλίου 2006).

Οι αμοιβές και των δύο πινάκων αμοιβών είναι οι ίδιες.

Ο ιδιωτικός δικαστικός επιμελητής χρεώνει πρόσθετη αμοιβή ίση με το 50 % της πάγιας αμοιβής για την επίδοση ή κοινοποίηση εγγράφων σε μη εργάσιμες ημέρες και σε αργίες, την αποστολή κλητεύσεων ταχυδρομικώς και τη δημιουργία αντιγράφων της έγκλησης, των κοινοποιήσεων και των εγγράφων.

Πάγια έξοδα

Πάγια έξοδα σε αστικές διαδικασίες

Πάγια έξοδα των διαδικιών σε αστικές διαδικασίες

Από το 2008 τα τέλη για τις αστικές διαδικασίες διέπονται από το τμήμα I του πίνακα δημόσιων τελών που εισπράττονται από τα δικαστήρια σύμφωνα με τον κώδικα πολιτικής δικονομίας ως ακολούθως: Τα τέλη όσον αφορά:

- αγωγή ανέρχονται στο 4 % του ποσού της αξίωσης, αλλά δεν μπορούν να είναι λιγότερα από 25 EUR
- αγωγή για ηθική βλάβη ανέρχονται σε 40 EUR, αλλά δεν μπορούν να είναι λιγότερα από 15 EUR
- υποθέσεις διαζυγίου (συμπεριλαμβανομένων εκείνων που διευθετούνται με κοινή συναίνεση): ανέρχονται στο 2 % του συνόλου τριών ετών του μεριδίου κάθε μέρους (σύμφωνα με τη συμφωνία για τη διανομή των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων και τη διατροφή).
- εκτελεστό τίτλο ανέρχονται στο 2 % του ποσού του υλικού αντικειμένου, αλλά δεν μπορούν να είναι λιγότερα από 12,5 EUR.
- υποθέσεις τεκνοθεσίας — 12,5 EUR.
- την εξασφάλιση μελλοντικής απαίτησης — 20 EUR.
- την εξασφάλιση αποδεικτικών στοιχείων — 10 EUR.
- υποθέσεις αφερεγγυότητας — 25 EUR για ατομική επιχείρηση, 125 EUR για εμπορική επιχείρηση.

Στάδιο της αστικής διαδικασίας κατά το οποίο πρέπει να καταβάλλονται τα πάγια έξοδα

Κάθε διάδικος πρέπει να προκαταβάλει στο δικαστήριο τα έξοδα της υπηρεσίας που αιτείται. Κατόπιν αιτήματος αμφοτέρων των διαδίκων ή με πρωτοβουλία του δικαστηρίου, το σύνολο των εξόδων καταβάλλεται και από τους δύο διαδίκους ή από έναν διάδικο, ανάλογα με τις περιστάσεις (άρθρο 76 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Πάγια έξοδα σε ποινικές διαδικασίες

Πάγια έξοδα των διαδικιών σε ποινικές διαδικασίες

Το ζήτημα των εξόδων και των τελών στην ποινική διαδικασία διέπεται από κώδικα ποινικής δικονομίας.

Άρθρο 187: Κάλυψη εξόδων

1. Τα έξοδα της ποινικής διαδικασίας καλύπτονται από τα ποσά που προβλέπονται στον προϋπολογισμό του οικείου θεσμικού οργάνου, εκτός από τις περιπτώσεις που προβλέπονται από τον νόμο.
2. Σε ποινικές υποθέσεις που προκύπτουν από μήνυση του θύματος η οποία κατατίθεται στο δικαστήριο, ο ιδιώτης μηνυτής πρέπει να καταθέσει εκ των προτέρων το ποσό των εξόδων. Εάν το ποσό των εξόδων δεν έχει κατατεθεί, πρέπει να δοθεί στον ιδιώτη μηνυτή προθεσμία επτά ημερών για να το καταθέσει.
3. Στις υποθέσεις που κινούνται μετά από μήνυση του θύματος η οποία κατατίθεται στο δικαστήριο, τα έξοδα διεξαγωγής αποδείξεων κατ' αίτηση του κατηγορουμένου πρέπει να καλύπτονται από τον προϋπολογισμό του δικαστηρίου.

Τα πάγια έξοδα της ποινικής διαδικασίας (που καθορίζονται στο τιμολόγιο αριθ. 1 των δημόσιων τελών που εισπράττονται από τα δικαστήρια, τις εισαγγελίες, τις ανακριτικές υπηρεσίες και το Υπουργείο Δικαιοσύνης, όπως τροποποιήθηκε τελευταία το 2005) έχουν ως εξής:

- Για μηνύσεις βάσει των οποίων κινήθηκε ποινική διαδικασία και κατατέθηκαν από ιδιώτες — 6 EUR
- Για ιδιωτικές διώξεις σε ποινική διαδικασία — 2,5 EUR
- Για αιτήσεις αποκατάστασης όταν μια υπόθεση παραμένει ανοικτή — 3 EUR

Στάδιο της ποινικής διαδικασίας κατά το οποίο πρέπει να καταβάλλονται τα πάγια έξοδα

Τα έξοδα που περιγράφονται ανωτέρω πρέπει να κατατίθενται εκ των προτέρων από το μέρος που ασκεί την ιδιωτική ποινική δίωξη (σύμφωνα με τον [κώδικα ποινικής δικονομίας](#)). Εάν δεν κατατεθούν, πρέπει να δοθεί στο μέρος αυτό προθεσμία επτά ημερών για να το πράξει.

Πάγια έξοδα σε συνταγματικές διαδικασίες

Πάγια έξοδα των διαδικιών σε συνταγματικές διαδικασίες

1. Στο Συνταγματικό Δικαστήριο μπορούν να προσφύγουν τουλάχιστον το ένα πέμπτο των βουλευτών, ο πρόεδρος, το Υπουργικό Συμβούλιο, το Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο, το Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο και ο Γενικός Εισαγγελέας. Στο ανωτέρω δικαστήριο μπορούν επίσης να προσφεύγουν τα δημοτικά συμβούλια για τις διαφορές αρμοδιότητας που αναφέρονται στην παράγραφο 1 σημείο 3) του προηγούμενου άρθρου.
2. Όταν το Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο ή το Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο κρίνει ότι ένας νόμος δεν συνάδει με το Σύνταγμα, αναστέλλει τη διαδικασία και παραπέμπει το ζήτημα στο Συνταγματικό Δικαστήριο.
3. Ο Διαμεσολαβητής μπορεί να ζητήσει από το Συνταγματικό Δικαστήριο να κηρύξει αντισυνταγματικό νόμο που παραβιάζει τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των πολιτών.

Πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται εκ των προτέρων από τους συνηγόρους

Δικαιώματα και υποχρεώσεις των διαδικιών

Το άρθρο 40 παράγραφος 3 του [νόμου για τους δικηγόρους](#) ορίζει ότι «ο δικηγόρος ή ο δικηγόρος άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενημερώνει με ακρίβεια τον πελάτη του για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του». Δεν υπάρχει ρητή υποχρέωση των δικηγόρων να ενημερώνουν τους πελάτες τους για τα πιθανά έξοδα των δικαστικών διαδικασιών. Ταυτόχρονα, ο Κώδικας Δεοντολογίας των Δικηγόρων (Etichniyat kodeks na advokatite) υπαινίσσεται την υποχρέωση αυτήν.

Πηγές εξόδων

Πού μπορώ να βρω πληροφορίες για τις πηγές εξόδων στη Βουλγαρία;

Φυσικό ή νομικό πρόσωπο που επιδιώκει να εγείρει μια υπόθεση στα δικαστήρια δεν είναι σε θέση να πληροφορηθεί το ύψος των δικαστικών εξόδων που ενδέχεται να προκύψουν, καθώς δεν υπάρχει επίσημος ή ανεπίσημος δικτυακός τόπος ή άλλος δημόσιος φορέας που να μπορεί να παράσχει τις εν λόγω πληροφορίες σε ενοποιημένη μορφή. Ως εκ τούτου, οι πελάτες βασίζονται κυρίως στους δικηγόρους για να τους ενημερώσουν για τα σχετικά έξοδα.

Ωστόσο, οι πολίτες μπορούν να βρουν τους κανονισμούς που διέπουν τα δικαστικά τέλη και τα δικαστικά έξοδα και να πραγματοποιήσουν τους δικούς τους υπολογισμούς σε διάφορους δημόσιους δικτυακούς τόπους. Πρόκειται για τους ακόλουθους δικτυακούς τόπους: εθνική νομοθεσία, ο δικτυακός τόπος του Ανώτατου Δικηγορικού Συμβουλίου, ο δικτυακός τόπος του Ανώτατου Συμβουλίου του Δικηγορικού Συλλόγου (Visshiya sadeben savet) και ο δικτυακός τόπος της Εθνικής Υπηρεσίας Νομικής Συνδρομής. Οι δικτυακοί τόποι που αναφέρονται ανωτέρω είναι επί του παρόντος διαθέσιμοι μόνο στα βουλγαρικά.

Σε ποιες γλώσσες μπορώ να βρω πληροφορίες για τις πηγές εξόδων στη Βουλγαρία;

Οι δικτυακοί τόποι που αναφέρονται ανωτέρω είναι επί του παρόντος διαθέσιμοι μόνο στα βουλγαρικά.

Πού μπορώ να βρω πληροφορίες σχετικά με τη διαμεσολάβηση;

Πληροφορίες σχετικά με τη διαμεσολάβηση παρέχονται από τον δικτυακό τόπο του [Υπουργείου Δικαιοσύνης](#).

Πού μπορώ να βρω πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με τα έξοδα; Πού μπορώ να βρω πληροφορίες για τον μέσο όρο της χρονικής διάρκειας των διαφόρων διαδικασιών;

Οι ετήσιες και διετείς εκθέσεις σχετικά με τη δικαστική δραστηριότητα σε όλα τα επίπεδα διατίθενται στον δικτυακό τόπο του [Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου](#). Περιέχουν πληροφορίες σχετικά με τον αριθμό των υποθέσεων που επιλύθηκαν κατά τους τελευταίους 3 μήνες, 6 μήνες, ένα έτος, δύο έτη και περισσότερο. Το Τμήμα Στατιστικής του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου παρέχει αναλύσεις και πληροφορίες σχετικά με τη μέση διάρκεια των δικαστικών διαδικασιών σε αστικές, ποινικές και διοικητικές υποθέσεις.

Πού μπορώ να βρω πληροφορίες για το μέσο συνολικό κόστος ορισμένης διαδικασίας;

Δεν διατίθενται επίσημες δημόσιες πληροφορίες αυτού του είδους.

Φόρος προστιθέμενης αξίας

Πώς παρέχονται αυτές οι πληροφορίες; Ποιοι είναι οι εφαρμοστέοι συντελεστές;

Ο ΦΠΑ (σύμφωνα με τα ανωτέρω τιμολόγια και τους ανωτέρω κανονισμούς) περιλαμβάνεται στα έξοδα.

Νομική συνδρομή

Προβλεπόμενο κατώτατο εισόδημα στον τομέα της αστικής δικαιοσύνης

Ο [νόμος για τη νομική συνδρομή](#) (Zakon za pravna pomošt) δεν κάνει διάκριση μεταξύ αστικών και ποινικών υποθέσεων (βλ. κατωτέρω):

Άρθρο 22 Η νομική συνδρομή σύμφωνα με το άρθρο 21 εδάφια 1 και 3 παρέχεται δωρεάν και παρέχεται σε:

1. πρόσωπα και οικογένειες που πληρούν τις προϋποθέσεις για τη λήψη μηνιαίας βοήθειας σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 10 του [κανονισμού για την εφαρμογή του νόμου περί οδικών μεταφορών](#) (Pravilnika za prilaganje na zakona za sotsialno podpomaganje)·
2. άτομα και οικογένειες που είναι επιλέξιμα για στοχευμένη ενίσχυση θέρμανσης κατά την προηγούμενη ή την τρέχουσα περίοδο θέρμανσης·
3. πρόσωπα που χρησιμοποιούν κοινωνικές υπηρεσίες ή ενοποιημένες υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης και κοινωνικές υπηρεσίες σε κλειστή φροντίδα, έγκυες γυναίκες και μητέρες σε κίνδυνο να εγκαταλείψουν τα παιδιά τους οι οποίες χρησιμοποιούν κοινωνικές υπηρεσίες για την πρόληψη της εγκατάλειψης·
4. παιδιά σε ανάδοχες οικογένειες ή σε οικογένειες συγγενών βάσει του [νόμου για την προστασία των παιδιών](#)·
5. παιδί που βρίσκεται σε κίνδυνο κατά την έννοια του [νόμου για την προστασία των παιδιών](#)·
6. πρόσωπα που αναφέρονται στα άρθρα 143 και 144 του [οικογενειακού κώδικα](#), πρόσωπα ηλικίας κάτω των 21 ετών και πρόσωπα ηλικίας άνω των 21 ετών σε σχέση με υποχρεώσεις διατροφής που γεννήθηκαν πριν από την ηλικία των 21 ετών σύμφωνα με τον [κανονισμό \(ΕΚ\) αριθ. 4/2009 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2008, για τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων και τη συνεργασία σε θέματα υποχρεώσεων διατροφής](#) (EE L 7 της 10.1.2009, σ. 1) και τη [σύμβαση για την είσπραξη, σε διεθνές επίπεδο, απαιτήσεων διατροφής παιδιών και άλλων μορφών οικογενειακής διατροφής](#) (EE L 192 της 22.7.2011, σ. 51)·
7. θύματα ενδοοικογενειακής ή σεξουαλικής κακοποίησης ή εμπορίας ανθρώπων που δεν διαθέτουν τα μέσα

- ή δεν επιθυμούν να κάνουν χρήση νομικής υπεράσπισης·
8. πρόσωπα που έχουν υποβάλει αίτηση ή στα οποία έχει χορηγηθεί διεθνής προστασία ή προσωρινή προστασία βάσει του νόμου για το άσυλο και τους πρόσφυγες και για τα οποία η παροχή νομικής συνδρομής δεν βασίζεται σε καμία άλλη νομική βάση·
 9. αλλοδαπός στον οποίο έχει επιβληθεί διοικητικό μέτρο καταναγκασμού και αλλοδαπός που φιλοξενείται σε ειδική εγκατάσταση προσωρινής στέγασης αλλοδαπών δυνάμει του νόμου για τους αλλοδαπούς στη Δημοκρατία της Βουλγαρίας (Zakona za chuzhdentsite v republika balgaria) και ο οποίος δεν διαθέτει τα μέσα ή δεν επιθυμεί να λάβει υπεράσπιση από δικηγόρο·
 10. πρόσωπα για τα οποία έχει απορριφθεί η χορήγηση καθεστώτος ανιθαγενούς στη Βουλγαρία ή πρόσωπα για τα οποία έχει περατωθεί η διαδικασία χορήγησης καθεστώτος ανιθαγενούς δυνάμει του νόμου για τους αλλοδαπούς στη Δημοκρατία της Βουλγαρίας, τα οποία δεν διαθέτουν τα οικονομικά μέσα για να προσλάβουν δικηγόρο, αλλά επιθυμούν να το πράξουν·
 11. πρόσωπα τα οποία ζητείται να κηρυχθούν ανίκανα, καθώς και πρόσωπα που έχουν κηρυχθεί ανίκανα·
 12. άτομα με αναπηρία που λαμβάνουν μηνιαία στήριξη βάσει του νόμου για τα άτομα με αναπηρία (Zakona za horata s unvezhdaniya) των οποίων το μηνιαίο εισόδημα δεν επαρκεί για την πρόσληψη των υπηρεσιών δικηγόρου.

2) Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 σημεία 7), 9), 10) και 12), η Εθνική Υπηρεσία Νομικής Συνδρομής (Natsionalno byuro za pravna pomosht) αποφασίζει για τη χορήγηση της νομικής συνδρομής, λαμβάνοντας υπόψη τις περιστάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 23 παράγραφος 3, οι οποίες αποδεικνύονται με έγγραφα από τις σχετικές αρμόδιες αρχές, και το όριο φτώχειας που έχει θεσπιστεί στη Βουλγαρία.

3) Τα γεγονότα και οι περιστάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 επαληθεύονται με βάση έγγραφα που εκδίδονται από τις σχετικές αρμόδιες αρχές και με υπόδειγμα δήλωσης σχετικά με την οικογενειακή και περιουσιακή κατάσταση του προσώπου που έχει εγκριθεί από την Εθνική Υπηρεσία Νομικής Συνδρομής.

4) Όταν τα πρόσωπα που υποβάλλουν αίτηση για νομική συνδρομή δεν τεκμηριώνουν τις περιστάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, η Εθνική Υπηρεσία Νομικής Συνδρομής αποφασίζει σχετικά με τη χορήγηση νομικής συνδρομής λαμβάνοντας υπόψη τις περιστάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 23 παράγραφος 3, οι οποίες αποδεικνύονται με έγγραφα των σχετικών αρμόδιων αρχών, και το όριο φτώχειας που έχει θεσπιστεί στη Βουλγαρία.

5) Στις περιπτώσεις που η Εθνική Υπηρεσία Νομικής Συνδρομής παρέχει νομική συνδρομή, οι πληροφορίες που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3 συλλέγονται αυτεπαγγέλτως και η Υπηρεσία λαμβάνει τα αναγκαία έγγραφα σε ηλεκτρονική μορφή από τις σχετικές αρμόδιες αρχές. Ο αιτών νομική συνδρομή πρέπει να προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με το εισόδημά του μέσω εγγράφου ή να δώσει τη συγκατάθεσή του ώστε να ζητηθούν αυτεπαγγέλτως πληροφορίες σχετικά με το εισόδημά του από τις αρμόδιες αρχές.

Άρθρο 23 1) Το σύστημα νομικής συνδρομής που αναφέρεται στο άρθρο 21 εδάφιο 2 καλύπτει τις περιπτώσεις στις οποίες απαιτείται από τον νόμο συνήγορος υπεράσπισης, συνδρομής ή νομική εκπροσώπηση.

2) Το σύστημα νομικής συνδρομής καλύπτει επίσης τις περιπτώσεις στις οποίες ο κατηγορούμενος, ο εναγόμενος ή ο διάδικος σε ποινική, αστική ή διοικητική υπόθεση δεν διαθέτει τα μέσα για να πληρώσει δικηγόρο, επιθυμεί να έχει δικηγόρο και το συμφέρον της δικαιοσύνης το απαιτεί. Στις περιπτώσεις αυτές, το πρόσωπο δεν έχει υποχρέωση επιστροφής των εξόδων της νομικής συνδρομής.

3) Σε αστικές και διοικητικές υποθέσεις, χορηγείται νομική συνδρομή όταν, βάσει αποδεικτικών στοιχείων που παρέχονται από τις σχετικές αρμόδιες αρχές, το δικαστήριο ή ο πρόεδρος της Εθνικής Υπηρεσίας Νομικής Συνδρομής κρίνει ότι ο διάδικος δεν διαθέτει πόρους για την καταβολή της δικηγορικής αμοιβής. Το δικαστήριο ή ο επικεφαλής της Εθνικής Υπηρεσίας Νομικής Συνδρομής αποφασίζει λαμβάνοντας υπόψη:

1. το εισόδημα του διαδίκου ή της οικογένειάς του·
2. τα περιουσιακά στοιχεία του διαδίκου τα οποία πιστοποιούνται με δήλωση·
3. την οικογενειακή κατάσταση του διαδίκου·
4. την κατάσταση υγείας·
5. το καθεστώς απασχόλησης·
6. την ηλικία·
7. άλλες περιστάσεις.

4) Σε ποινικές υποθέσεις, η διαπίστωση ότι ο κατηγορούμενος δεν διαθέτει τα μέσα για την καταβολή δικηγορικής αμοιβής γίνεται από το όργανο που διευθύνει τη διαδικασία, με βάση την οικονομική κατάσταση του προσώπου στη συγκεκριμένη περίπτωση που διαπιστώνεται αυτεπαγγέλτως και τις περιστάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 3 σημεία 1), 3), 4), 5), 6) και 7). Για τον διάδικο που ασκεί ιδιωτική δίωξη, τον ενάγοντα σε αστική διαδικασία, τον εναγόμενο σε αστική διαδικασία και τον ιδιώτη ενάγοντα σε ποινική διαδικασία, ο προσδιορισμός γίνεται σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 3.

Εφαρμοστέο κατώτατο εισόδημα στον τομέα της ποινικής δικαιοσύνης για τους κατηγορουμένους

Επιπλέον των κριτηρίων που έχουν θεσπιστεί για τις ποινικές υποθέσεις (άρθρο 22 του προαναφερθέντος [νόμου για τη νομική συνδρομή](#)), ισχύουν τα ακόλουθα κριτήρια:

Άρθρο 23

1. Το σύστημα νομικής συνδρομής (που αναφέρεται στο άρθρο 31 παράγραφος 3) καλύπτει τις περιπτώσεις στις οποίες η νομική εκπροσώπηση ή υπεράσπιση είναι υποχρεωτική.
2. Το σύστημα νομικής συνδρομής καλύπτει επίσης τις περιπτώσεις στις οποίες ο ύποπτος, ο κατηγορούμενος, το πρόσωπο για το οποίο υπάρχουν ενοχοποιητικά στοιχεία, ο εναγόμενος ή ο διάδικος σε ποινική, αστική ή διοικητική υπόθεση δεν είναι σε θέση να πληρώσει για τη συνδρομή δικηγόρου, επιθυμεί να του παρασχεθεί η συνδρομή αυτή και το συμφέρον της δικαιοσύνης το απαιτεί.
3. Σε ποινικές υποθέσεις, η αξιολόγηση ότι ο κατηγορούμενος δεν διαθέτει τα μέσα για την καταβολή δικηγορικής αμοιβής γίνεται από το όργανο που διευθύνει τη διαδικασία, με βάση την οικονομική κατάσταση του προσώπου στη συγκεκριμένη περίπτωση που διαπιστώνεται αυτεπαγγέλτως και τις περιστάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 3 σημεία 1), 3), 4), 5), 6) και 7). Για τον διάδικο που ασκεί ιδιωτική δίωξη, τον ενάγοντα σε αστική διαδικασία, τον εναγόμενο σε αστική διαδικασία και τον ιδιώτη ενάγοντα σε ποινική διαδικασία, ο προσδιορισμός γίνεται σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 3.

Εφαρμοστέο κατώτατο εισόδημα στον τομέα της ποινικής δικαιοσύνης για τα θύματα

Στην ποινική διαδικασία, το εφαρμοστέο κατώτατο όριο είναι το ίδιο με εκείνο που ισχύει για τους λοιπούς διαδίκους (βλ. ανωτέρω).

Άλλες προϋποθέσεις που συνδέονται με την παροχή νομικής συνδρομής σε θύματα

Δεν υπάρχουν ειδικές διατάξεις στον νόμο σχετικά με τα θύματα εγκληματικών πράξεων. Εφαρμόζονται οι γενικοί κανόνες σχετικά με τη νομική συνδρομή στις ποινικές διαδικασίες (άρθρα 22 και 23 του νόμου για τη νομική συνδρομή).

Άλλες προϋποθέσεις που συνδέονται με την παροχή νομικής συνδρομής σε κατηγορουμένους

Δεν προβλέπονται άλλες προϋποθέσεις για την παροχή νομικής συνδρομής στους κατηγορουμένους. Εφαρμόζονται οι γενικοί κανόνες σχετικά με τη νομική συνδρομή στις ποινικές διαδικασίες (άρθρα 22 και 23 του [νόμου για τη νομική συνδρομή](#)).

Δωρεάν δικαστικές διαδικασίες

Άρθρο 83 του [κώδικα πολιτικής δικονομίας](#) μέσω: απαλλαγής από αμοιβές και έξοδα

Άρθρο 83 1) Τα δικαστικά τέλη και τα έξοδα δεν καταβάλλονται:

1. από ενάγοντες που είναι εργαζόμενοι, υπάλληλοι και μέλη συνεταιρισμών σε αγωγές που εγείρονται όσον αφορά εργασιακές σχέσεις·
2. σε αξιώσεις διατροφής·
3. σε αγωγές που ασκούνται από εισαγγελέα·
4. από ενάγοντες σε αγωγές αποζημίωσης για ζημία που υπέστησαν λόγω εγκληματικής πράξης, οι οποίες

ασκούνται σε συνάρτηση με καταδικαστική απόφαση που έχει αποκτήσει ισχύ δεδικασμένου·

5. από ειδικούς εκπροσώπους διαδίκου άγνωστης διαμονής που έχουν οριστεί από το δικαστήριο·
6. (νέο στο SG αριθ. 102/2022) από διάδικο στον οποίο έχει χορηγηθεί νομική συνδρομή στο πλαίσιο της διαδικασίας υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 23 παράγραφος 2 του νόμου για τη νομική συνδρομή.

2) Δεν επιβάλλονται δικαστικά τέλη και έξοδα σε φυσικά πρόσωπα που, κατά την κρίση του δικαστηρίου, δεν διαθέτουν επαρκείς πόρους. Σε περίπτωση αιτήματος απαλλαγής, το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη:

1. το εισόδημα του προσώπου και της οικογένειάς του·
2. τα περιουσιακά στοιχεία του διαδίκου τα οποία πιστοποιούνται με δήλωση·
3. την οικογενειακή κατάσταση του διαδίκου·
4. την κατάσταση υγείας·
5. το καθεστώς απασχόλησης·
6. την ηλικία·
7. άλλες αποδεδειγμένες περιστάσεις.

3) Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, τα δικαστικά έξοδα καταβάλλονται από τα ποσά που προβλέπονται στον προϋπολογισμό του δικαστηρίου.

Άρθρο 84 του **κώδικα πολιτικής δικονομίας**: Απαλλαγή σε ειδικές περιπτώσεις

Οι ακόλουθοι απαλλάσσονται από την καταβολή των δημόσιων τελών αλλά όχι από την καταβολή των εξόδων:

1. το Δημόσιο και οι φορείς του Δημοσίου, εκτός από τις περιπτώσεις που αφορούν ιδιωτική περιουσία του Δημοσίου και την περίπτωση ιδιωτικών απαιτήσεων και δικαιωμάτων του Δημοσίου
2. ο Βουλγαρικός Ερυθρός Σταυρός (Balgarski cherven krast)
3. οι δήμοι, εκτός από ιδιωτικές δημοτικές απαιτήσεις και δικαιώματα ιδιοκτησίας σε ιδιωτικά δημοτικά ακίνητα

Σε ποιες περιπτώσεις πρέπει να καταβάλει ο ηττηθείς διάδικος τα έξοδα του διαδίκου που κέρδισε τη δίκη;

Αστικές υποθέσεις

Άρθρο 78 του **κώδικα πολιτικής δικονομίας**: Επιδίκηση των εξόδων

Άρθρο 78 1) Τα έξοδα που καταβάλλει ο ενάγων (συμπεριλαμβανομένων των δικαστικών εξόδων και της δικηγορικής αμοιβής, εάν ο διάδικος διέθετε δικηγόρο) πρέπει να καταβληθούν από τον εναγόμενο κατ' αναλογία προς το ποσό που επιδικάστηκε με την αγωγή.

2) Εάν η συμπεριφορά του εναγόμενου δεν προκάλεσε την αγωγή και ο εναγόμενος αποδεχθεί την αγωγή, τα έξοδα βαρύνουν τον ενάγοντα.

3) Ο εναγόμενος δικαιούται επίσης να ανακτήσει τα έξοδά του κατ' αναλογία προς το μέρος της αγωγής που απορρίφθηκε.

4) (συμπληρώθηκε στο SG αριθ. 11/2023, σε ισχύ από την 1η Ιουλίου 2024) Ο εναγόμενος δικαιούται επίσης τα δικαστικά έξοδα σε περίπτωση τερματισμού της διαδικασίας, εκτός εάν ο τερματισμός οφείλεται σε συμφωνία μεταξύ των διαδίκων, οπότε εφαρμόζεται η παράγραφος 9.

5) Εάν η αμοιβή που καταβάλλει ο διάδικος σε δικηγόρο είναι υπερβολική σε σχέση με την πραγματική νομική περιπλοκότητα και την περιπλοκότητα των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης, το δικαστήριο μπορεί, κατόπιν αιτήματος του αντιδίκου, να επιδικάσει χαμηλότερο ποσό εξόδων το οποίο είναι ανάλογο προς την παρασχεθείσα εργασία, αλλά όχι χαμηλότερο από το ελάχιστο ποσό που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 36 του **νόμου για τους δικηγόρους**.

6) Όταν μια υπόθεση εκδικάζεται υπέρ διαδίκου που απαλλάσσεται από την καταβολή των δημόσιων τελών ή των δικαστικών εξόδων, το πρόσωπο που ηττάται καταβάλλει όλα τα οφειλόμενα τέλη και έξοδα. Τα αντίστοιχα

ποσά επιδικάζονται υπέρ του δικαστηρίου.

7) Εάν η υπόθεση κριθεί υπέρ διαδίκου στον οποίο έχει χορηγηθεί νομική συνδρομή, η καταβληθείσα αμοιβή δικηγόρου καταβάλλεται στην Εθνική Υπηρεσία Νομικής Συνδρομής κατ' αναλογία προς το μέρος της αγωγής που έγινε δεκτό ή απορρίφθηκε. Εάν η υπόθεση κριθεί κατά του διαδίκου στον οποίο έχει χορηγηθεί νομική συνδρομή σύμφωνα με το άρθρο 23 παράγραφος 2 του [νόμου για τη νομική συνδρομή](#), ο εν λόγω διάδικος ευθύνεται για τα έξοδα κατ' αναλογία προς το μέρος της αγωγής που έγινε δεκτό ή απορρίφθηκε, εκτός από τα έξοδα της παρεχόμενης νομικής συνδρομής.

8) (όπως τροποποιήθηκε στο SG αριθ. 8/2017) Επιδικάζεται επίσης αμοιβή ύψους ίσου με το ποσό που καθορίζεται από το δικαστήριο σε νομικά πρόσωπα ή ατομικές επιχειρήσεις, εφόσον έχουν εκπροσωπηθεί από νομικό σύμβουλο. Το ποσό της αμοιβής που επιδικάζεται δεν μπορεί να υπερβαίνει το ανώτατο ποσό για το είδος της υπόθεσης που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 37 του [νόμου για τη νομική συνδρομή](#).

9) (συμπληρώθηκε στο SG αριθ. 11/2023, σε ισχύ από την 1η Ιουλίου 2024) Εάν η υπόθεση τερματιστεί με συμβιβασμό, το ήμισυ των καταβληθέντων δημόσιων τελών επιστρέφεται στον ενάγοντα και, εάν ο συμβιβασμός είναι το αποτέλεσμα συμφωνίας που έχει συναφθεί στο πλαίσιο διαδικασίας διαμεσολάβησης σύμφωνα με τα άρθρα 140α και 140β, ή εάν η διαδικασία στην υπόθεση τερματιστεί λόγω απόσυρσης ή παραίτησης από την αγωγή ως αποτέλεσμα της συμφωνίας συμβιβασμού, το 75 % των καταβληθέντων δημόσιων τελών επιστρέφεται στον ενάγοντα. Τα δικαστικά έξοδα και η συμφωνία συμβιβασμού καλύπτονται από τους διαδίκους όπως επιβαρύνθηκαν με αυτά, εκτός εάν συμφωνηθεί διαφορετικά.

10) Ο τρίτος που συμμετέχει στη διαδικασία δεν καταδικάζεται στα έξοδα, αλλά ευθύνεται για τα έξοδα τα οποία προκάλεσε στο πλαίσιο της διαδικασίας.

11) Όταν εισαγγελέας είναι διάδικος στη διαδικασία, τα οφειλόμενα έξοδα επιδικάζονται ή καταβάλλονται από το Δημόσιο.

Ποινικές υποθέσεις

[Κώδικας ποινικής δικονομίας](#) (Nakazatelno-protsesualen kodeks) — έξοδα και τέλη

Άρθρο 187 Κάλυψη εξόδων

Άρθρο 187 1) Τα έξοδα της ποινικής διαδικασίας καλύπτονται από τα ποσά που προβλέπονται στον προϋπολογισμό του οικείου θεσμικού οργάνου, εκτός από τις περιπτώσεις που προβλέπονται από τον νόμο.

2) Σε ποινικές υποθέσεις που εγείρονται μετά από μήνυση θύματος που έχει κατατεθεί στο δικαστήριο, ο ιδιώτης μηνυτής οφείλει να καταθέσει εκ των προτέρων το ποσό των εξόδων, ειδάλλως πρέπει να τεθεί προθεσμία επτά ημερών στο εν λόγω μέρος για να τα καταβάλει.

3) Στις υποθέσεις που εγείρονται μετά από μήνυση του θύματος που έχει κατατεθεί στο δικαστήριο, τα έξοδα διεξαγωγής αποδείξεων κατ' αίτηση του κατηγορουμένου πρέπει να καλύπτονται από τον προϋπολογισμό του δικαστηρίου.

Άρθρο 188 Καθορισμός των εξόδων

Άρθρο 188 1) Τα έξοδα καθορίζονται από το δικαστήριο ή το όργανο που είναι αρμόδιο για την προδικασία.

2) Η αμοιβή των μαρτύρων που είναι εργαζόμενοι ή υπάλληλοι καθορίζεται από το δικαστήριο ή το όργανο που είναι αρμόδιο για την προδικασία.

Άρθρο 189 Επιδίκηση των εξόδων

Άρθρο 189 1) Το δικαστήριο αποφαινεται για τα δικαστικά έξοδα με την απόφαση ή τη διάταξη.

2) Τα έξοδα διερμηνέα κατά την προδικασία βαρύνουν την αρμόδια αρχή, ενώ τα έξοδα διερμηνέα στις δικαστικές διαδικασίες βαρύνουν το δικαστήριο.

3) Όταν ο κατηγορούμενος κρίνεται ένοχος, το δικαστήριο τον διατάσσει να καταβάλει όλα τα έξοδα,

συμπεριλαμβανομένων των δικηγορικών αμοιβών και των λοιπών εξόδων για αυτεπαγγέλτως διοριζόμενο συνήγορο υπεράσπισης, καθώς και τυχόν έξοδα στα οποία υποβλήθηκε ο ιδιώτης αιτών και ο πολιτικώς ενάγων, εφόσον έχει υποβληθεί σχετικό αίτημα. Σε περίπτωση καταδίκης περισσότερων κατηγορουμένων, το δικαστήριο καθορίζει το ποσοστό που πρέπει να καταβάλει κάθε πρόσωπο.

4) Σε περίπτωση που ο κατηγορούμενος αθωωθεί από ορισμένες κατηγορίες, το δικαστήριο διατάσσει τον κατηγορούμενο να καταβάλει μόνο τα έξοδα για την κατηγορία για την οποία κρίθηκε ένοχος.

Άρθρο 190: Επιδίκαση των εξόδων

Άρθρο 190 1) Εάν ο κατηγορούμενος δεν κριθεί ένοχος ή παύσει η ποινική διαδικασία, τα έξοδα των υποθέσεων γενικού χαρακτήρα βαρύνουν το Δημόσιο και τα έξοδα των υποθέσεων που εγείρονται στο δικαστήριο από το θύμα βαρύνουν τον ιδιώτη αιτούντα.

2) Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο εκδίδει διαταγή εκτέλεσης για τα επιδικασθέντα έξοδα.

Αμοιβές πραγματογνωμώνων

Ο [κώδικας πολιτικής δικονομίας](#) θεσπίζει γενικό κανόνα σχετικά με την αμοιβή των πραγματογνωμώνων

Προσδιορισμός των εξόδων

Άρθρο 75 Η αμοιβή των μαρτύρων καθορίζεται από το δικαστήριο σε συνάρτηση με τον χρόνο που δαπανήθηκε και τα σχετικά έξοδα και η αμοιβή των πραγματογνωμώνων καθορίζεται από το δικαστήριο σε συνάρτηση με την εργασία που εκτελέστηκε και τα έξοδα που προέκυψαν.

[Κανονισμός αριθ. Ν-1, της 14ης Φεβρουαρίου 2023, σχετικά με την καταχώριση, τα προσόντα και την αμοιβή των πραγματογνωμώνων](#)

Άρθρο 1 1) Ο παρών κανονισμός ορίζει:

1. τη διαδικασία και τις προθεσμίες υποβολής προτάσεων για την εγγραφή σε καταλόγους επαγγελματιών που έχουν εγκριθεί ως πραγματογνώμονες και για την τροποποίηση των εν λόγω καταλόγων·
2. τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι επαγγελματίες που έχουν εγκριθεί ως πραγματογνώμονες·
3. τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία καθορισμού της αμοιβής των πραγματογνωμώνων·
4. κανόνες σχετικά με το δικαίωμα πρόσβασης στο σύστημα πληροφοριών του Ενιαίου Μητρώου Εμπειρογνώμωνων και τα δεδομένα που εισάγονται σε αυτό.

2) Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται στους πραγματογνώμονες που διορίζονται από τις δικαστικές αρχές, τις αρχές που είναι αρμόδιες για την προδικασία και τις αρχές που είναι αρμόδιες για τις διαδικασίες εκτέλεσης.

Άρθρο 23 1) Κατά τον καθορισμό της αμοιβής, το όργανο που ανέθεσε την πραγματογνωμοσύνη λαμβάνει υπόψη και αξιολογεί τα ακόλουθα:

1. την πολυπλοκότητα και τον ειδικό χαρακτήρα των καθηκόντων προς εκτέλεση·
2. την επάρκεια και το επίπεδο προσόντων του εμπειρογνώμονα·
3. τον χρόνο που απαιτείται για τη διενέργεια της πραγματογνωμοσύνης·
4. τον όγκο της εργασίας που εκτελέστηκε·
5. τις δαπάνες που απαιτήθηκαν για τη διενέργεια της πραγματογνωμοσύνης, όπως η χρήση υλικών, αναλώσιμων, εργαλείων, εξοπλισμού κ.λπ·
6. άλλους όρους σχετικά με την αμοιβή για την εργασία που εκτελέστηκε, συμπεριλαμβανομένων της τήρησης των προθεσμιών, της εργασίας τα Σαββατοκύριακα και τις αργίες.

2) Οι περιστάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 καθορίζονται από το όργανο που διόρισε τον πραγματογνώμονα βάσει δελτίου καταγραφής του χρόνου εργασίας που παρέχει ο πραγματογνώμονας σύμφωνα με το παράρτημα αριθ. 2. Κατά την εξέταση και την αξιολόγηση των περιστάσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, το δελτίο καταγραφής του χρόνου εργασίας δεν δεσμεύει την αρχή που διόρισε τον πραγματογνώμονα.

3) Σε περίπτωση πραγματογνωμοσύνης από πραγματογνώμονα ο οποίος είναι υπάλληλος του Υπουργείου

Εσωτερικών, το κόστος της εργασίας, των αναλώσιμων και τα γενικά έξοδα καθορίζονται με υπόδειγμα δελτίου καταγραφής του χρόνου εργασίας που εγκρίνεται με διάταγμα του υπουργού Εσωτερικών.

4) Όταν η πραγματογνωμοσύνη συντάσσεται από περισσότερους από έναν πραγματογνώμονες, η αμοιβή που αναφέρεται στην παράγραφο 1 καταβάλλεται σε κάθε πραγματογνώμονα.

5) Εάν ο πραγματογνώμονας δεν προσκομίσει δικαιολογητικά, τα έξοδα καταβάλλονται κατά την κρίση της αρχής που τον διόρισε.

Άρθρο 24 1) Για κάθε ώρα πραγματικής εργασίας, καταβάλλεται αμοιβή ίση με το 3 % του κατώτατου μισθού στη Βουλγαρία κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης για την πραγματογνωμοσύνη.

2) Ο αριθμός των ωρών πραγματικής εργασίας καθορίζεται βάσει του δελτίου καταγραφής του χρόνου εργασίας που αναφέρεται στο παράρτημα 2 ή βάσει του λογαριασμού που αναφέρεται στο άρθρο 23 παράγραφος 3.

Άρθρο 25 1) Στην περίπτωση ιδιαίτερα περίπλοκων και με ειδικό αντικείμενο πραγματογνωμοσυών που παρέχονται από εμπειρογνώμονες υψηλής ειδικευσης, η αμοιβή μπορεί να αυξηθεί έως και κατά 100 %.

2) Εάν η πραγματογνωμοσύνη πρέπει να παρασχεθεί το Σαββατοκύριακο ή τις αργίες, αυτό αναφέρεται στην πράξη ανάθεσης της πραγματογνωμοσύνης.

3) Η αμοιβή μπορεί να αυξηθεί από 75 % έως 150 % για τις πραγματογνωμοσύνες που παρέχονται τα Σαββατοκύριακα και από 100 % έως 200 % για τις πραγματογνωμοσύνες που παρέχονται κατά τις αργίες.

Άρθρο 26 1) Η πραγματογνωμοσύνη υποβάλλεται μαζί με δελτίο καταγραφής του χρόνου εργασίας, συνοδευόμενο από δικαιολογητικά σχετικά με τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες, ή μαζί με το υπόδειγμα δελτίου καταγραφής του χρόνου εργασίας που αναφέρεται στο άρθρο 23 παράγραφος 3.

2) Τα ακόλουθα δεν αναγνωρίζονται ως έξοδα, εκτός από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 23 παράγραφος 1 σημείο 6) — κατά την κρίση της αρχής που διόρισε τον πραγματογνώμονα:

1. τα έξοδα αεροπορικού ταξιδιού, εκτός εάν η αποστολή πραγματοποιείται στο εξωτερικό·
2. έξοδα ταξιδιού χωρίς προσκόμιση εισιτηρίου ή άλλου δικαιολογητικού εγγράφου για τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες·
3. έξοδα διαμονής άνω των 50 BGN.

3) Εάν το όργανο που ανέθεσε την πραγματογνωμοσύνη κρίνει ότι υπάρχει λόγος αύξησης της αρχικά καθορισθείσας αμοιβής, καθορίζει τελική αμοιβή.

4) Εάν ο πραγματογνώμονας δεν υποβάλει δελτίο καταγραφής του χρόνου εργασίας ή εάν το όργανο που ανέθεσε την πραγματογνωμοσύνη κρίνει ότι δεν συντρέχουν λόγοι αύξησης της αμοιβής, η αμοιβή παραμένει στο αρχικώς καθορισθέν ποσό.

Άρθρο 27 1) Η αμοιβή και τα έξοδα του πραγματογνώμονα που αναφέρονται στο άρθρο 18 καταβάλλονται βάσει γραπτής εντολής που εκδίδεται από την αρχή που τον διόρισε. Τα ποσά καταβάλλονται με τραπεζικό έμβασμα εντός 60 ημερών από την παραλαβή της πραγματογνωμοσύνης.

2) Τα ποσά καταβάλλονται από την προκαταβολή που κατατέθηκε από τους διαδίκους ή από τον προϋπολογισμό του οργάνου που διόρισε τον πραγματογνώμονα. Τα ποσά καταβάλλονται μετά από προσκόμιση από τον πραγματογνώμονα εγγράφου που περιέχει τις προϋποθέσεις που απαριθμούνται στο άρθρο 7 του νόμου για τη λογιστική.

3) Εάν το όργανο που ανέθεσε την πραγματογνωμοσύνη αρνηθεί να αποδεχθεί το πόρισμα του πραγματογνώμονα για λόγους για τους οποίους είναι υπεύθυνος ο πραγματογνώμονας, η προσδιορισθείσα αμοιβή δεν καταβάλλεται. Η άρνηση πρέπει να είναι αιτιολογημένη.

4) Το όργανο που διόρισε τον πραγματογνώμονα μπορεί, σε περίπτωση που συντρέχει ένας από τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 23 παράγραφος 1, να τροποποιήσει το ποσό της αμοιβής που πρέπει να καταβληθεί στον πραγματογνώμονα. Οι τροποποιήσεις που γίνονται πρέπει να αιτιολογούνται.

Άρθρο 28 1) Εάν ο πραγματογνώμονας διοριστεί μετά από αίτηση διαδίκων που δεν απαλλάσσονται από την καταβολή των εξόδων, η αμοιβή καθορίζεται εκ των προτέρων και γίνεται αρχική προκαταβολή στον λογαριασμό του οργάνου που διορίζει τον πραγματογνώμονα.

2) Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι διάδικοι απαλλάσσονται από τα έξοδα, καθορίζεται αρχική αμοιβή σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 1.

3) Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, μπορεί επίσης να καθοριστεί αρχική αμοιβή σε ελάχιστο επίπεδο κατά τη διακριτική ευχέρεια της αρχής που ανέθεσε την πραγματογνωμοσύνη.

4) Καθορίζεται επίσης αμοιβή εάν η πραγματογνωμοσύνη συμπληρωθεί προφορικά.

5) Στις περιπτώσεις στις οποίες, μετά τον διορισμό πραγματογνώμονα, η προδικασία ανατεθεί σε άλλο διερευνητικό όργανο, η αμοιβή και τα έξοδα του πραγματογνώμονα καθορίζονται από το όργανο που παρέλαβε την έκθεση της πραγματογνωμοσύνης.

Άρθρο 29 Σε περίπτωση που δικαιολογείται μείωση του ποσού της αρχικώς καθορισθείσας αμοιβής, η τελική αμοιβή καθορίζεται από το όργανο που ανέθεσε την πραγματογνωμοσύνη. Κάθε μείωση της αμοιβής πρέπει να αιτιολογείται.

Άρθρο 30 Τα έξοδα ταξιδιού, διατροφής και διαμονής που πραγματοποιήθηκαν κατά την κατάρτιση της πραγματογνωμοσύνης καταβάλλονται από την προκαταβολή που κατατέθηκε από τους διαδίκους ή από τον προϋπολογισμό, αντίστοιχα.

Άρθρο 31 1. Ο πραγματογνώμονας αρχίζει να εργάζεται μετά την καταβολή προκαταβολής για την κάλυψη του κόστους των υπηρεσιών του.

2. Η αμοιβή του πραγματογνώμονα δεν μπορεί να εξαρτάται ούτε να συνδέεται με την έκβαση της υπόθεσης.

Άρθρο 32 Τα κεφάλαια που χρησιμοποιούνται από τις δικαστικές αρχές για την κάλυψη της αμοιβής και των αναγκαίων εξόδων των πραγματογνώμωνων εποπτεύονται από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο.

Αμοιβές μεταφραστών και διερμηνέων

Αστικές υποθέσεις

Οι κανόνες για τους πραγματογνώμονες ισχύουν και για τους διερμηνείς — βλ. ανωτέρω.

Ποινικές υποθέσεις

[Κώδικας ποινικής δικονομίας](#) Άρθρο 189 παράγραφος 2

Τα έξοδα διερμηνέα κατά την προδικασία βαρύνουν την αρμόδια αρχή, ενώ τα έξοδα διερμηνέα στις δικαστικές διαδικασίες βαρύνουν το δικαστήριο.

■ Τελευταία επικαιροποίηση: 31/07/2024

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.